

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 01/12/2015

BARO BAŞKANLIğI

.....

DUYURU NO: 2015/92

Hukuk alanında doçent ve üzeri akademik unvana sahip olanlar ile adli yargı hakim emeklilerinin sınavdan muaf şekilde sigorta hakemi olmalarına olanak sağlayan düzenlemenin yürürlüğü örneği ekli Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun YD İtiraz No:2015/342 sayılı kararı ile durdurulmuştur.

Bilgilerinize sunarım.

Saygılarımla.

Avukat Metin FEYZİOęLU
Türkiye Barolar Birliği
Başkanı

Eki:Karar

İtiraz Eden (Davacı) : Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Vekili : Av. Ekim Ergün

Oğuzlar Mah. Barış Manço Cad. Av. Özdemir Özok Sk. No:8
Balgat- Çankaya/ANKARA

Karşı Taraf (Davalılar) : 1- Başbakanlık - ANKARA

Vekilleri : I. Hukuk Müşaviri Sami Arslan Aşkın

Hukuk Müşaviri Tuğba Erpek -aynı adreste-

2- Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı

Vekili : Hukuk Müşaviri Meltem Başa

İnönü Bulvarı No:36- Emek/ANKARA

İstemin Özeti : Danıştay Onuncu Dairesince verilen yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin 26/02/2015 günlü, E:2013/8255 sayılı karara, davacı itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasını istemektedir.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Mustafa Şişaneci

Düşüncesi : İtiraz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

24/07/2013 günlü, 28717 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, "Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 5. maddesinde yer alan "*Hukuk alanında doçent ve üzeri akademik unvana sahip olanlar ile adli yargı hakim emeklileri sınavdan muafır.*" ibaresinin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onuncu Dairesinin 26/02/2015 günlü, E:2013/8255 sayılı kararıyla, yürütmenin durdurulması isteminin reddine karar verilmiştir.

Davacı anılan karara itiraz etmekte ve yürütmenin durdurulmasını istemektedir.

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun "Sigortacılıkta Tahkim" başlıklı 30. maddesinde; "1) Sigorta ettiren veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayan kişiler ile riski üstlenen taraf arasında sigorta sözleşmesinden veya Hesaptan faydalanacak kişiler ile Hesap arasında doğan uyuşmazlıkların çözümü amacıyla Birlik nezdinde Sigorta Tahkim Komisyonu oluşturulur. Sigortacılık yapan kuruluşlardan, sigorta tahkim sistemine üye olmak isteyenler, durumu yazılı olarak Komisyona bildirmek zorundadır. Sigorta tahkim sistemine üye olan kuruluşlarla uyuşmazlığa düşen kişi, uyuşmazlık konusu sözleşmede özel bir hüküm olmasa bile tahkim usulünden faydalanabilir. (Ek cümle : 3/4/2013-6456/45 md.) İlgili mevzuat ile zorunlu tutulan sigortalardan kaynaklanan bu fıkra kapsamındaki uyuşmazlıklar için ilgili kuruluş sigorta tahkim sistemine üye olmasa dahi hak sahipleri bu bölüm hükümlerine göre tahkim usulünden faydalanabilir. (Ek cümle : 3/4/2013-6456/45 md.) Sigorta tahkim sistemine üye olmayan kuruluşlar bakımından Sigorta Tahkim Komisyonu giderlerine katılım Hazine Müsteşarlığınca ayrıca belirlenir.

(2) Komisyon, bir Müsteşarlık temsilcisi, iki Birlik temsilcisi, bir tüketici derneği temsilcisi ile Müsteşarlıkça belirlenecek bir akademisyen hukukçu temsilcinin katılımı ile oluşur. Müsteşarlık temsilcisinin asgarî on yıl kamu hizmetinde çalışmış, sigortacılık alanında deneyim sahibi ve en az daire başkanı seviyesinde olması; Birlik temsilcilerinin de 4 üncü maddede genel müdür yardımcısı için öngörülen şartlara sahip olması gerekir. Tüketici derneği temsilcisi ise Türkiye çapında en fazla üyeye sahip tüketici derneğinin önereceği üç aday arasından Müsteşarlıkça seçilir. Komisyon kendi içinden bir

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2015/342

Başkan seçer. Komisyonda kararlar üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alınır. İki yıl için seçilen Komisyon Başkan ve üyelerine, kamu iktisadî teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen aylık ücret ve diğer ödemeler tutarında ücret ödenir.

"....

(7) Uyuşmazlıklar, hayat ve hayat dışı sigorta gruplarının sadece birinde görev yapacak olan sigorta hakemleri ve raportörler aracılığıyla çözülür.

(8) Sigorta hakemlerinin;

- a) Malî güç dışında sigorta şirketi ve reasürans şirketi kurucularında aranan nitelikleri taşıması,
- b) En az dört yıllık yüksek okul mezunu olması,

c) Sigorta hukukunda en az beş yıl veya sigortacılıkta en az on yıl deneyimi olması,

gerekir. (Ek cümle: 13/6/2012-6327/58 md.) **Müsteşarlık bu fıkra uyarınca aranacak deneyim ve bu deneyime esas teşkil eden bilginin tespitine ilişkin ölçütleri belirlemeye yetkilidir....**" kuralı getirilmiştir.

17/08/2007 günlü, 26616 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmeliğin dava konusu Yönetmelikle değişik 13. maddesinde, "(Değişik birinci cümle:RG-24/7/2013-28717) Kanunun 30 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen niteliklere sahip olan ve sigorta hakemliği yapmak isteyen kişilerden; bu maddenin üçüncü fıkrasında öngörülen sınavdan muaf olanlar gerekli şartları taşıdığını gösterir belgelerle birlikte Listeye kaydolmak için Komisyona, sınava tabi olanlar ise sınavı yapacak kuruluşa başvurur. Hakemlik yapmak isteyen kişinin ikametgahı bir büronun görev alanı içinde kalıyorsa, Komisyona başvuru, büro aracılığıyla olur.

(2) Sigorta hakemliği başvuruları, sigortacılık alanındaki uzmanlıkları belirtmek suretiyle yapılır. Bir kişi birden fazla uzmanlık alanı belirtebilir.

(3) (Ek:RG-24/7/2013-28717)(2) Müsteşarlıkça yapılacak veya yaptırılacak sınavda başarılı olanlar sigorta hakemliği için Komisyona başvurabilir. *Hukuk alanında doçent ve üzeri akademik unvana sahip olanlar ile adli yargı hakim emeklileri sınavdan muaftır.* Sınav, itiraz hakem heyetinde yer almak isteyenler ile diğer hakem adayları için ayrı ayrı yapılır. Ancak, itiraz hakem heyetinde yer alacaklar hariç olmak üzere, Müsteşarlık, gerek görülen hâllerde sigorta hakemleri için sınav mecburiyetini kaldırabilir. İtiraz hakem heyetinde yer alacaklarda aranacak deneyim süresi sigorta hukuku için en az on yıl sigortacılık için en az oniki yıl olarak uygulanır..." düzenlemesi yer almaktadır.

Davacı Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı tarafından, dava konusu Yönetmelik hükmünün 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 30. maddesine aykırı olduğu; anılan Kanunda, Sigorta hakemlerinin, "sigorta hukukunda" veya "sigortacılıkta" deneyimi olmasının öngörülmesine karşın, Yönetmelikte herhangi bir hukuk alanında doçent ve üzeri akademik unvana sahip olanlar bu haktan yararlanırken "sigorta hukuku" alanında doktora yapanların bu haktan yararlandırılmamasının bir çelişki olduğu; diğer taraftan, herhangi bir ayırım yapılmaksızın tüm adli yargı hakim emeklilerinin sınavdan muaf tutulduğu, adli yargı hakimlerinin bir kısmı sigorta hukuku alanında daha önce görev yapmış olmakla birlikte, bir kısmının bu kapsamda bulunmamasının, idari yargı hakimliğinden emekli olanların ve çok uzun yıllar sigorta hukuku alanında avukatlık yapanların bu haktan yararlandırılmamasının da aynı şekilde çelişkili olduğu; dolayısıyla, dava konusu düzenlemenin Kanunda öngörülen amaca uygun olmadığı gibi objektif bir nitelik de taşımadığı; 5684 sayılı Yasanın 30. maddesinde davalı Başbakanlık Hazine Müsteşarlığına tanınan yetkinin sınırsız olmadığı, dava konusu işlemin bu yetkinin aşılması suretiyle düzenlendiği ileri sürülerek iptali ve yürütmenin durdurulması istenilmektedir.

Davalı idarelerce, dava konusu Yönetmelikte getirilen "hukuk alanında" ibaresinden kastedilenin, sigorta hukuku alanı olduğu; sigorta hukuku alanında görev yapmamış adli yargı hakim

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2015/342

emeklilerinin uygulamada bu haktan yararlandırılmayacağı; dava konusu düzenlemenin, idareye tanınan yetki çerçevesinde yapıldığı, dolayısıyla düzenlemede hukuka aykırılık bulunmadığı savunulmaktadır.

Danıştay Onuncu Dairesinin 11/06/2014 günlü, E:2013/8255 sayılı kararıyla, dava konusu işlemin dayanağı olan 5684 sayılı Kanunun 30. maddesinin 8. fıkrasının Anayasaya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesine başvurulmuştur.

Anayasa Mahkemesinin 01/04/2014 günlü, E:2014/139, K:2015/36 sayılı kararında, "...Hazine Müsteşarlığına sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıkların sigorta hukukunda veya sigortacılıkta belirli bir bilgi birikimi ve deneyime sahip kişiler tarafından çözülmesini sağlamak amacıyla verilen yetki, işin özelliğinden kaynaklanan, uzmanlık gerektiren, teknik konuları içeren, objektif bir düzenleme yetkisidir. Kanun koyucu, sigorta hakemlerinin; malî güç dışında sigorta şirketi ve reasürans şirketi kurucularında aranan nitelikleri taşıması, en az dört yıllık yüksek okul mezunu olması ve sigorta hukukunda en az beş yıl veya sigortacılıkta en az on yıllık deneyimi olması gerektiğini belirterek, bu kişilerde bulunması gereken niteliklerle ilgili asli düzenlemeyi yapmış ve bu şekilde Hazine Müsteşarlığına verilen yetkinin çerçevesini belirlemiştir. Buna göre, itiraz konusu kuralla sigorta hakemi olabilmek için sigorta hukukunda veya sigortacılıkta sahip olunması gereken deneyimin ve bu deneyime esas teşkil eden bilginin tespitine ilişkin ölçütlerin belirlenmesi yetkisinin sigorta sektörünü düzenlemekle görevli kılınan Hazine Müsteşarlığına verilmesi, yasama yetkisinin devri olarak nitelendirilemez." gerekçesiyle, 5684 sayılı Yasanın 30. maddesinin 8. fıkrasının Anayasaya aykırı olmadığına karar verilmiştir.

5684 sayılı Yasanın 30. maddesinde yer alan hükümlerin, Anayasa Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararıyla birlikte irdelenmesinden, davalı idarenin, sigorta hakemlerinde aranacak deneyim ve bu deneyime esas teşkil eden bilginin tespitine yönelik ölçütleri ancak 8. fıkra da sayılan 3 bent çerçevesinde belirlemeye yetkili olduğu; bu kriterlerden (c) bendinde "sigorta hukukunda en az 5 yıl veya sigortacılıkta en az 10 yıl deneyimi olması" kuralı yer aldığından, idarece yapılacak belirlemede (a) ve (b) bentlerinde yer alan şartlar yanında (c) bendinde ifade edilen "sigorta hukukunda" veya "sigortacılıkta" deneyim esas alınarak bir düzenleme yapılması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davalı idarece dava konusu düzenlemede ifade edilen "hukuk alanında" ibaresinden sigorta hukukunun; "adli yargı hakim emeklileri" ibarelerinden de sigorta hukuku ve sigortacılıkla ilgili davalarda görev yapmış adli yargı hakim emeklilerinin anlaşılması gerektiği ifade edilmiş ise de, dava konusu düzenlemede açıkça bu yönde bir belirleme yapılmamış olup, bu işlemin bir düzenleyici işlem olması nedeniyle her zaman uygulanabilir nitelikte olduğu hususu da dikkate alındığında, bu haliyle anılan düzenleme objektiflikten uzak ve kanuna aykırıdır.

Diğer taraftan, hukuka açıkça aykırı olan dava konusu düzenlemenin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğacağı kuşkusuzdur.

Açıklanan nedenlerle, olayda 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 4001 sayılı Kanunla değişik 27. maddesinde öngörülen ve yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için gerekli olan koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından, davacı itirazının kabul edilerek dava konusu 24/07/2013 günlü, 28717 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, "Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 5. maddesinde yer alan "Hukuk alanında doçent ve üzeri akademik unvana sahip olanlar ile adli yargı hakim emeklileri sınavdan muaftır." ibaresinin **YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASINA** 29/06/2015 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan Vekili
Nüket
YOKLAMACIOĞLU

Üye
İbrahim
BERBEROĞLU

ASL ÜYE BİDİR
Nalan
TERZİ

Üye
Ali İhsan
ŞAHİN

Üye
İbrahim
ALİUSTA

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
YD İtiraz No : 2015/342

Üye
Hasan
GÜZELER

Üye
Prof. Dr. Bülent
OLCAY

Üye
Abdülkadir
ATALIK

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ
(X)

Üye
Doç. Dr. Selami
DEMİRKOL

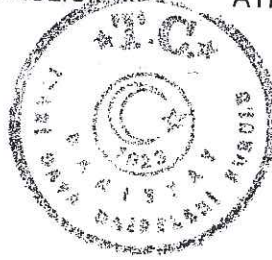
Üye
Erhan
ÇİFTÇİ

Üye
Turgay Tuncay
VARLI

Üye
Oğuz
YAĞLICI

Üye
Yunus
AYKIN

Üye
Muhsin
YILDIZ

KARŞI OY

X- Yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmesi için, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleşmiş olması gerekmekte olup, bakılan uyuşmazlıkta herhangi bir bireysel işlemin bulunmadığı gözönüne alındığında, yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin Daire kararına yapılan itirazın reddi gerektiği oyuyla, karara karşıyım.

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ

